

Verduurzamingsagenda verpakkingen

KIDV jaarprogramma 2016

4 januari 2016

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding	6
1.1 Visie en missie KIDV.....	6
1.2 Verduurzamingsagenda verpakkingen	7
1.3 Werkwijze	9
1.4 Kwaliteitsbewaking.....	10
1.5 Leeswijzer	10
2 Verduurzamingsplannen	10
2.1 Brancheverduurzamingsplannen	11
2.2 Materiaalverduurzamingsplannen	13
3 Onderzoek	14
4 Projecten	16
4.1 Koploper projecten uit de brancheverduurzamingsplannen	17
4.2 Ketenproject – Kunststof.....	18
4.3 Gemeenten – communicatie	19
4.4 Vraag gestuurde projecten – uit Raamovereenkomst of actualiteit.....	19
5 Kennisdeling & Communicatie	21
5.1 Kennisdeling	21
5.2 Communicatie aanpak 2016.....	22
5.3 Meldpunt Verpakkingen.....	23
Bijlage 1 - Resultaten tot en met 2015.....	25
Bijlage 2 – Werkwijze	27
Bijlage 3 – Kwaliteitsbewaking	28

Voorwoord

Graag bied ik u de nieuwe Verduurzamingsagenda Verpakkingen van het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken (KIDV) aan. De Verduurzamingsagenda is het jaarprogramma van het KIDV. Het bevat een overzicht van de activiteiten die voor 2016 op de agenda staan, onder meer op het gebied van de brancheverduurzamingsplannen, het onderzoeksprogramma en kennisdeling. Met deze activiteiten ontsluit en deelt het KIDV objectieve kennis over en tussen alle partners in de verpakkingketen om hen in staat te stellen verdere stappen te zetten bij het verduurzamen van verpakkingen. De verduurzamingsagenda wordt jaarlijks geactualiseerd en is daarmee het jaarprogramma van het KIDV.

In de eerste drie jaar van zijn bestaan heeft het KIDV een groot aantal onderzoeken gedaan, waarmee de rijksoverheid en gemeenten beleid en nieuwe regelgeving konden maken en bedrijven keuzes konden maken ten opzichte van duurzaam verpakken. Denk bijvoorbeeld aan de pilot inzameling en hergebruik drankenkartons, het project om het aantal draagtassen in het winkelkanaal te verminderen en aan toetsing en vaststelling van de hoogst haalbare doelen uit de brancheverduurzamingsplannen.

Ook in 2016 gaat het KIDV door met deze en andere onderzoeken. Zo gaan we in 2016 meer aandacht besteden aan de kunststofketen. Hoewel kunststofafval in Nederland pas sinds 2008 wordt ingezameld, maakt deze stroom een enorme groei door: in 2014 was het recycling percentage al 50 procent. Deze snelle groei gaat gepaard met hoge kosten en de opbrengsten van het gerecyclede materiaal kan omhoog. Daarom gaan we een aantal projecten uitvoeren om de negatieve prikkels binnen deze keten in kaart te brengen én om bedrijven en gemeenten de kans te geven de kwaliteit van de uitstroom te verbeteren, door het opstellen van nieuwe kwaliteitseisen.

Verder bleek bij het opstellen van de brancheverduurzamingsplannen dat bij professionals en nieuwe toetreders op de markt behoefte is aan meer kennis over duurzaam verpakken. Om bedrijven in staat te stellen een bijdrage te leveren aan het verder verduurzamen van verpakkingen, inventariseren we deze kennisbehoefte en gaan we daarop inspelen met opleidingsinstanties.

Hoofdactiviteiten Verduurzamingsagenda 2016

Het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) heeft als doelstelling dat in 2020 iedere inwoner van ons land maximaal 100 kilogram restafval per jaar heeft. Om dat te bereiken, moet de afvalscheiding beter worden. Ook moeten meer duurzame verpakkingen op de markt komen en blijven.

De Verduurzamingsagenda Verpakkingen 2016 bestaat uit vier hoofdactiviteiten:

1. Verduurzamingsplannen
2. Onderzoek
3. Projecten

4. Kennisdeling & Communicatie

Verduurzamingsplannen

In 2015 hebben verschillende branches verduurzamingsplannen voor verpakkingen opgesteld, waarin hoogst haalbare doelen voor 2018 zijn opgenomen en door het KIDV zijn vastgesteld. De tot nu toe ingediende plannen representeren gezamenlijk ruim 75 procent van het totale verpakkingsgewicht dat op de Nederlandse markt wordt gebracht. In 2016 laat het KIDV de verduurzamingsprestaties meten. Hiervoor wordt een methodiek ontwikkeld. Het is van belang om de impact van de plannen vast te stellen en hoe het verpakkende bedrijfsleven verder gaat op het pad van de verduurzaming. De voortgang dient kwantificeerbaar en voor iedereen zichtbaar te worden gemaakt. In aansluiting op de brancheverduurzamingsplannen worden in samenwerking met materiaalorganisaties ook verduurzamingsplannen per materiaalsoort opgesteld.

Onderzoek

Tot 2018-2019 voert het KIDV in samenwerking met de universiteiten in Twente, Groningen, Delft, Wageningen, Aken (Duitsland) en onderzoeksbureau TNO een uitgebreid onderzoeksprogramma uit, dat bijdraagt aan een fundamentele verdieping van kennis op diverse onderdelen van de verpakkingsketen. De onderzoeken richten zich op de onderwerpen duurzaam verpakkingsontwerp, herwinning van kunststof, de efficiëntie en effectiviteit van recycling en op milieueffecten. Ook actuele vragen die voortkomen uit de brancheverduurzamingsplannen worden in het onderzoek meegenomen. Voor ketenpartners is het vergaren en verspreiden van praktische kennis eveneens van belang. Daarom worden in samenwerking met hogescholen ook projecten uitgevoerd die leiden tot praktisch toepasbare kennis voor stakeholders in de product-verpakkingsketen. Voor 2016 zijn onderzoeken gepland over de reductie van loze ruimte bij online aankopen en/of over de beste (duurzame) vulmaterialen bij het gebruik van omverpakkingen.

Projecten

Bij de projecten ligt de focus voor 2016 op zogenoemde koploperprojecten die voortkomen uit de brancheverduurzamingsplannen. En, zoals hiervoor genoemd, op projecten om de kansen voor het recyclen van nieuwe kunststofstromen uit verpakkingsafval te stimuleren.

Kennis

Naast het inspelen op de kennisbehoefte bij bedrijven op het gebied van duurzaam verpakken, gaat het KIDV zijn kennis in 2016 nog actiever delen met ketenpartijen. Dat doen we door onze kennis te combineren met die van anderen, zodat er een nog beter en completer overzicht ontstaat van ontwikkelingen en innovaties in de verpakkingsketen. Daarbij vinden we het belangrijk om dilemma's bij het verduurzamen van verpakkingen in beeld te brengen en te bespreken. Zoals u van ons gewend bent delen we onze kennis via onze website, via nieuwsberichten en nieuwsbrieven, via onze Verdiepingsbijeenkomsten en via bijdragen aan congressen en seminars van andere partijen en gaan we dat nog actiever doen via andere (online) middelen en media. Tevens ontwikkelen we nieuwe kennisproducten om de kennis over duurzaam verpakken actief en op aansprekende en toegankelijke wijze aan te bieden.

Ten slotte

Ook in 2016 gaat het KIDV dus weer graag voor u aan de slag. Met deze Verduurzamingsagenda laten we zien hoe we ook dit jaar aan de slag gaan met het ontwikkelen, bijeenbrengen en delen van kennis die u kunt benutten om verdere stappen te zetten bij het verder verduurzamen van verpakkingen. Mocht u in de komende periode suggesties hebben voor onze verdere activiteiten, dan horen we die uiteraard graag.

Hester Klein Lankhorst
directeur KIDV

1.2 Verduurzamingsagenda verpakkingen

In de Verduurzamingsagenda verpakkingen beschrijft het KIDV hoe de verduurzaming van de verpakkingketen de komende jaren wordt opgepakt en uitgevoerd. De Verduurzamingsagenda is een groeidocument dat jaarlijks wordt geactualiseerd met input over nieuwe aandachtspunten en projecten door betrokken partijen. Het bestuur van het KIDV bepaalt welke activiteiten door het KIDV worden opgepakt en uitgevoerd. Criteria hiervoor zijn onder meer maatschappelijke en wetenschappelijke relevantie, toepasbaarheid en bijdrage aan een circulaire economie. Uitgangspunten bij het vaststellen voor de Verduurzamingsagenda zijn reduce, re-cycle, re-use en re-new. De verduurzamingsagenda is het jaarprogramma van het KIDV en wordt jaarlijks op www.kidv.nl gepubliceerd.

In deze versie staan de volgende hoofdactiviteiten centraal:

De stand van zaken met betrekking tot deze hoofdactiviteiten is als volgt:

Verduurzamingsplannen

Het KIDV heeft sinds 2013 de methodiek opgesteld en de wetenschappelijke toetsingen verzorgd van de brancheverduurzamingsplannen van het bedrijfsleven op het gebied van verpakken. Deze plannen representeren gezamenlijk ruim 70% van het totale verpakkingsgewicht dat op de markt gebracht wordt. Het is een nieuwe aanpak, zowel in Nederland, als in Europa, want het is voor het eerst dat er stelselmatig en branche-breed afspraken worden gemaakt over het verduurzamen van de productverpakkingketen. In 2016 zal het KIDV de verduurzamingsprestaties laten meten en rapporteren en hiervoor een monitoring methodiek ontwikkelen. Het KIDV trekt lering uit de resultaten en ontsluit deze kennis richting voornaamste stakeholders.

Onderzoek

Sinds 2013 heeft het KIDV het wetenschappelijk onderzoeksprogramma in samenwerking met het Topinstituut Food and Nutrition (TiFN) opgesteld en gestart. Hieraan werken wetenschappers van universiteiten Twente, Groningen, Delft, Wageningen, Aken en kennisinstituut TNO, onder leiding van Prof. Hans van Trijp. Uit de brancheverduurzamingsplannen zijn nieuwe onderzoeksthema's

afgeleid voor het wetenschappelijk onderzoeksprogramma en onderzoeken die in samenwerking met hogescholen worden uitgevoerd. In 2015 zijn deze vertaald naar concrete onderzoeksvragen. Deze vragen worden begin 2016 geprioriteerd en vervolgens opgepakt.

Projecten

Het KIDV heeft sinds 2013 diverse projecten uitgevoerd die voortkomen uit de raamovereenkomst. Bekende voorbeelden zijn de pilot drankenkartons, de pilot “mag het een tasje minder zijn” en het materiaalonderzoek “DoorTASend”. Daarnaast heeft het KIDV projecten uitgevoerd op verzoek van de raamovereenkomstpartijen, zoals de begeleiding van de milieueffectanalyse naar de raamovereenkomst en het advies met betrekking tot de opzet van de monitoring van de pilot nieuwe beloningssystemen.

Inmiddels zijn de belangrijkste projecten uit de raamovereenkomst afgerond. Voor 2016 ligt de focus voor wat betreft de projecten op koploperprojecten die voortkomen uit de brancheverduurzamingsplannen en op projecten over de kunststofketen die voortkomen uit vragen van de raamovereenkomstpartijen. Daarnaast voert het KIDV een project uit om gemeenten te faciliteren met communicatiemiddelen om hun inwoners te informeren over wat er met het gescheiden afval gebeurt.

In de aanloop naar de evaluatie van de raamovereenkomst in 2017, is het mogelijk dat er verzoeken komen vanuit de raamovereenkomstpartijen aan het KIDV. Om die reden houdt het KIDV ook in 2016 rekening met het uitvoeren van één of meerdere projecten die voortkomen uit een actueel thema van de raamovereenkomst op verzoek van raamovereenkomstpartijen, zoals het KIDV ook eerder deed voor de milieueffectanalyse.

Kennisdeling & Communicatie

Sinds 2013 heeft het KIDV gezorgd voor kennisdeling door de ontwikkeling van een kennisbank op de website www.kidv.nl met daarin een bibliotheek, inspirerende voorbeelden en factsheets. Verder heeft het KIDV diverse kennisproducten ontwikkeld op basis van onderzoeksprojecten die door het KIDV zijn uitgevoerd. Ook organiseerde het KIDV diverse bijeenkomsten en rondetafelgesprekken om kennis te delen. Daarnaast heeft het KIDV bijgedragen aan bijeenkomsten en publicaties van ketenpartijen door het leveren van inhoudelijke bijdrage en het optreden als content partner. Ten slotte is er publiciteit geweest in landelijke, regionale en vakmedia naar aanleiding van de resultaten van de diverse onderzoeksprojecten. In 2016 zet het KIDV deze activiteiten voort, samen met extra (off- en online) activiteiten om de ontwikkelde kennis nog actiever te benutten in specifieke kennisproducten voor de diverse ketenpartijen. Ook inventariseert het KIDV naar aanleiding van de gebleken kennisbehoefte uit de brancheverduurzamingsplannen hoe hierop kan worden ingespeeld met behulp van opleidingen.

Het Meldpunt Verpakkingen is de website waar consumenten meldingen kunnen doen en vragen kunnen stellen over de duurzaamheid van verpakkingen. Het meldpunt is opgericht in mei 2013. Inmiddels zijn daar ruim 700 meldingen/vragen binnengekomen. Het meldpunt levert daarmee ook kennis die het KIDV actief heeft benut voor het wetenschappelijk onderzoeksprogramma en de brancheverduurzamingsplannen. In 2016 zet het KIDV de communicatieactiviteiten rond het meldpunt voort. Daarbij vergroot het KIDV de bekendheid van het meldpunt bij gemeenten en afvalbedrijven, zodat zij het meldpunt onder de aandacht kunnen brengen van inwoners.

1.3 Werkwijze

Het KIDV bestaat uit een bestuur, de Raad van Advies en het KIDV-bureau. In het bestuur zijn de rijksoverheid, het verpakkende bedrijfsleven en gemeenten vertegenwoordigd. Het bestuur staat onder leiding van een onafhankelijk voorzitter. Aan de Raad van Advies nemen vertegenwoordigers deel van materiaalorganisaties, afvalbedrijven, milieuorganisaties, de wetenschap, het bedrijfsleven en de rijksoverheid.

<p><i>KIDV-bestuur</i></p> <p>Jan Nieuwenhuis programmadirecteur Biobased Economy, ministerie van Economische Zaken</p> <p>Isabelle Diks wethouder Leeuwarden</p> <p>Jan Driessens voorheen President, Ball Europe GmbH</p> <p>Philip den Ouden directeur FNLI, penningmeester</p> <p>Henk Wessel wethouder Elburg</p> <p>Hannie Vlug directeur Duurzaamheid ministerie van Infrastructuur en Milieu</p> <p>Hans van der Vlist Op persoonlijke titel, voorzitter</p> <p><i>KIDV-bureau</i></p> <p>Het KIDV-bureau bestaat uit medewerkers die de projecten en activiteiten van het KIDV uitvoeren en begeleiden, onder leiding van de KIDV-directeur.</p>	<p><i>Raad van Advies</i></p> <p>Sijas Akkerman Stichting Natuur en Milieu</p> <p>Dick Hoogendoorn Vereniging Afvalbedrijven</p> <p>Marc Jansen Centraal Bureau Levensmiddelen</p> <p>Hans Groenhuis Nederlandse Vereniging voor Reinigings- en Afvalmanagement</p> <p>Aafko Schanssema StiMo, Stichting Materialenorganisaties</p> <p>Kees Plug Op persoonlijke titel</p> <p>Chris Bruijnes Op persoonlijke titel</p> <p>Hans van Trijp Wageningen UR</p> <p>Hans van der Vlist Op persoonlijke titel, voorzitter</p>
---	---

Het KIDV wordt sinds de oprichting gefinancierd door het Afvalfonds Verpakkingen met voor een periode van tien jaar. Dit bedrag komt uit de Afvalbeheersbijdrage Verpakkingen. De invulling van dit budget wordt bepaald door het bestuur. Het KIDV legt jaarlijks verantwoording af over de activiteiten en resultaten in een jaarrapportage en in een financieel jaarverslag. Beide rapportages publiceert het KIDV op www.kidv.nl. De werkwijze van het KIDV bij de brancheverduurzamingsplannen, wetenschappelijk onderzoeksprogramma en de projecten staat beschreven in bijlage 2.

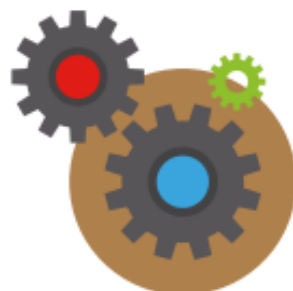
1.4 Kwaliteitsbewaking

Het KIDV streeft naar kwaliteit, continuïteit en tevreden stakeholders. Om dit te kunnen realiseren, heeft het KIDV een managementsysteem opgezet, waarin alle kritische momenten op het gebied van kwaliteit zijn geborgd en in juni 2015 is het ISO 9001 certificaat behaald. Voor een uitgebreide toelichting, zie bijlage 3.

1.5 Leeswijzer

In deze Verduurzamingsagenda staat in de hoofdstukken 2 tot en met 5 per kernactiviteit de doelstelling voor 2018, samen met de mijlpalen die de weg daarnaartoe markeren.

In bijlage 1 vindt u een overzicht van de resultaten tot en met 2015. Naast de Verduurzamingsagenda levert het KIDV jaarlijks een jaarrapportage op. Dat gebeurt steeds in de eerste helft van het opvolgende jaar. In deze jaarrapportage staan de opgeleverde resultaten van het voorgaande jaar. De verduurzamingsagenda is een groeidocument, naar aanleiding van de actualiteit kan het document gedurende het jaar aangevuld en aangepast worden.

2 Verduurzamingsplannen

De branche- en materiaalverduurzamingsplannen kunnen elkaar versterken. De brancheverduurzamingsplannen, opgesteld door producenten en importeurs van verpakte producten, richten zich op het verduurzamen van product-verpakkingscombinaties. De materiaalverduurzamingsplannen richten zich op het verduurzamen van de materiaalketens. Deze materiaalverduurzamingsplannen volgen in de tijd op de brancheverduurzamingsplannen en worden vanaf 2016 opgesteld door de materiaalorganisaties. Hierdoor kunnen de materiaalverduurzamingsplannen inspelen op de kennisbehoefte van de branches en zo bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie. Vervolgens kunnen de brancheverduurzamingsplannen gebruik maken van deze kennis in de volgende ronde brancheplannen in 2017/2018.

2.1 Brancheverduurzamingsplannen

In de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013 – 2022 en het bijbehorende Addendum is afgesproken dat branches hoogst haalbare doelen opstellen voor product-verpakkingscombinaties. Een onafhankelijke commissie, bestaande uit vier wetenschappers van vier verschillende universiteiten (Universiteit Utrecht, TU Delft, TU Twente en Wageningen Universiteit), toetst onder regie van het KIDV de hoogst haalbare doelen. De toetsingscommissie wordt ondersteund door verpakkingskundigen. Het KIDV-bestuur stelt per branche de hoogst haalbare doelen vast op basis van het toetsingsadvies van de Toetsingscommissie en het advies van de Raad van Advies. Het KIDV-bestuur zorgt daarna voor de aanbidding aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (IenM). Vanaf 2017 worden er opnieuw brancheverduurzamingsplannen en hoogst haalbare doelen op- en vastgesteld voor de periode 2018 - 2022. De dan opgestelde materiaalverduurzamingsplannen vormen waar mogelijk input voor deze brancheverduurzamingsplannen.

In 2015 zijn de eerste brancheverduurzamingsplannen vastgesteld. Deze plannen vertegenwoordigen ruim 70% van het verpakkingsgewicht dat in Nederland op de markt wordt gebracht. Deze plannen zijn aangeboden aan de staatssecretaris van het ministerie van IenM. Op hoofdlijnen is in de huidige brancheverduurzamingsplannen reeds een beweging zichtbaar onder de volgende noemers:

- Reduce: Minder gewicht in verpakkingen van alle materialen door middel van het lichter en dunner maken van verpakkingen. Het compacter maken van het product en uitfaseren van dubbele en overbodige verpakkingen.
- Re-use: Toepassen van meermalige verpakkingen voor transport.
- Recycle: Aandeel recycled content in verpakkingen van papier, karton en kunststof. Betere recyclebaarheid van verpakkingen door aanpassingen in samenstelling van het materiaal en monomateriaal. Uitfaseren van lastig recyclebare verpakkingen. Meer communicatie naar de consument om te komen tot betere scheiding van verpakkingsmaterialen.
- Re-new: Grotere toepassing van het aandeel gecertificeerd materiaal uit duurzaam beheerde bossen voor verpakkingen van papier en karton. Vergroten toepassing van biobased grondstoffen in kunststof. Onderzoek naar bredere toepassing van materialen van hernieuwbare grondstoffen.

In 2016 zal het KIDV in samenwerking met de wetenschappelijke toetsingscommissie de grote lijnen uit de brancheverduurzamingsplannen in kaart brengen en bepalen waar de grootste impact zit met

betrekking tot duurzaam verpakken. Vervolgens zal het KIDV deze kennis delen met betrokken stakeholders. Ook worden een aantal onderzoeksvraagstukken uit de plannen waar mogelijk meegenomen in het wetenschappelijk onderzoeksprogramma van het KIDV.

Voor 2016 zijn ten aanzien van de brancheverduurzamingsplannen de volgende activiteiten van belang:

1. het toetsen van de plannen van de branches die bij wijze van uitzondering in de gelegenheid gesteld worden om in 2016 hun plan in te leveren;
2. het beoordelen van de brancheplannen die in 2015 zijn afgekeurd en waarvan de branches in de gelegenheid gesteld worden om nogmaals een plan in te leveren;
3. het ontwikkelen van de monitoringmethodiek van de hoogst haalbare doelen en het uitvoeren van de eerste monitoring;
4. grote lijnen uit de brancheverduurzamingsplannen halen en bepalen waar de grootste impact zit met betrekking tot duurzaam verpakken.
5. een eerste aanzet opstellen voor de systematiek voor de tweede ronde brancheverduurzamingsplannen.
6. begeleiden van branches in het proces van verduurzaming. Zie koploperprojecten in paragraaf 4.1.
7. het faciliteren en begeleiden van materiaalorganisaties bij het opstellen van materiaalverduurzamingsplannen (zie 2.2). Deze plannen zijn ook input voor de volgende ronde brancheverduurzamingsplannen. Daarnaast kunnen innovaties van materiaalorganisaties bijdragen aan verdere verduurzaming voor de branches.

Mijlpalen

- Toetsingen: indien branches in 2016 plannen indienen, worden deze door de toetsingscommissie getoetst.
- Beoordelingen: indien branches in 2016 revisies van hun plannen indienen, worden deze door de toetsingscommissie beoordeeld.
- Vaststellen: op basis van de toetsing door de wetenschappelijke commissie en een advies van de Raad van Advies stelt het KIDV-bestuur per branche de hoogst haalbare doelen vast en zorgt voor de aanbidding aan de staatssecretaris van IenM. De brancheverduurzamingsplannen liggen in het verlengde van de Europese verplichting inzake de essentiële eisen voor verpakkingen en kunnen daar concrete invulling aan geven. De staatssecretaris kan met deze vastgestelde doelen beleid vormen. Evenals in 2015 rapporteert het KIDV ook in Q2 en Q4 van 2016 aan de staatssecretaris over de voortgang van de brancheplannen.
- Oplevering monitoringmethodiek: het KIDV stelt in Q1 een methode op voor het monitoren van de hoogst haalbare doelen en voert in Q2 en Q3 een pilot uit.
- Monitoren: het KIDV start in 2016 met het verzamelen van de monitoringsdata van de hoogst haalbare doelen. Dit loopt door in 2017 en 2018.
- Kwantificeren: indien brancheplannen onder voorbehoud van kwantificeren zijn getoetst ondersteunt het KIDV gedurende 2016 deze branches bij het kwantificeren van hun plannen.

2.2 Materiaalverduurzamingsplannen

In de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013 – 2022 worden ook maatregelen voorgesteld ten aanzien van materialen. Dit is door het KIDV vertaald naar materiaalverduurzamingsplannen. Bij materiaalorganisaties en hun bedrijven is veel kennis aanwezig die hiervoor kan worden ingezet.

In 2015 heeft de metaalbranche, waarin een recyclingpercentage van 90% gehaald wordt, al een aanzet gedaan voor het ontwikkelen van een circulariteitsevaluator. Dit is een instrument waarmee materiaalorganisaties kunnen bepalen op welke punten de meeste milieuwinst is te behalen als gekeken wordt naar de mogelijke kernpunten materiaal, energie, kosten en productbescherming. Belangrijk uitgangspunt voor deze evaluator is dat er niet wordt gewogen, maar dat er per kernpunt hoofdindicatoren worden opgesteld. In 2016 wordt deze evaluator verder ontwikkeld.

Materiaalorganisaties zijn zelf aan zet voor het opstellen en realiseren van materiaalverduurzamingsplannen.

Mijlpalen

- Het KIDV ondersteunt en faciliteert gedurende 2016 de metaalbranche en eventueel de andere materiaalorganisaties bij het verder ontwikkelen van de circulariteitsevaluator, dan wel een andere methodiek voor het betreffende materiaal. Hier wordt in Q1 2016 mee gestart.
- In de periode 2016 tot en met 2018 ondersteunt het KIDV de materiaalorganisaties bij het opstellen van materiaalverduurzamingsplannen voor kunststof, metaal, papier en karton, glas en hout. Het KIDV bekijkt in Q1 van 2016 samen met materiaalorganisaties hoe het KIDV hierbij het beste kan ondersteunen.

3 Onderzoek

Het wetenschappelijk onderzoeksprogramma draagt bij aan een fundamentele verdieping van kennis op diverse onderdelen van de verpakkingketen. In de loop van het onderzoeksprogramma worden wetenschappelijke artikelen gepubliceerd met aandacht voor de vertaling naar de praktische toepassing van deze kennis. Op die manier kunnen de ketenpartners deze kennis gebruiken voor het verder verduurzamen van de verpakkingketen. Met het oog hierop maken de onderzoekers kennis met de praktijk via bezoeken aan bedrijven en kennisorganisaties. In het wetenschappelijk onderzoeksprogramma worden ook de meer fundamentele vragen meegenomen die voortvloeien uit de brancheverduurzamingsplannen.

3.1 Wetenschappelijk onderzoeksprogramma

In de periode 2015 tot en met 2018-2019 voert het KIDV in samenwerking met universiteiten Twente, Groningen, Delft, Wageningen, Aken en kennisinstituut TNO, wetenschappelijke onderzoeken uit. Het onderzoeksprogramma richt zich op de onderwerpen duurzaam verpakkingontwerp, herwinning van kunststof, de efficiëntie en effectiviteit van inzameling en recycling en milieueffecten. Deze onderzoeken moeten leiden tot circa twintig publicaties in wetenschappelijke tijdschriften. Binnen het programma is circa 25 procent ruimte om actuele vraagstukken voor wetenschappelijk onderzoek op te nemen voornamelijk uit de brancheverduurzamingsplannen; de agenda van het wetenschappelijk onderzoeksprogramma wordt daarmee jaarlijks geactualiseerd. De formele start van het wetenschappelijk onderzoek vond plaats op de kick-off bijeenkomst in januari 2015. Daarmee zijn alle onderzoekstrajecten van start gegaan.

Mijlpalen

- Werkpakket 1: Milieuanalyse, het ontwikkelen van een rekeninstrument voor het meten van milieu-impact van verschillende soorten verpakkingen via Life Cycle Assessment (LCA) en rekening houdend met productverliezen en gebruik van recyclaten. Producten: simulaties via een LCA-model en wetenschappelijke publicatie. Het eerste tussenresultaat wordt in Q2 van 2016 verwacht, het eind resultaat in 2017.
- Werkpakket 2.1: Ontwikkelen design-methoden voor duurzame verpakkingen. Producten: publicatie literatuuroverzicht van design-methoden en principes plus de start van case studies design in de praktijk. De eerste publicatie wordt in Q1 van 2016 aangeleverd voor publicatie, het eindresultaat wordt in 2018 verwacht.
- Werkpakket 2.2: Consumentengedrag bij aankoop van duurzaam verpakte producten. Product: publicatie literatuuroverzicht analyse aankoopgedrag en beïnvloedingsfactoren. De eerste publicatie wordt in Q1 van 2016 verwacht, het eindresultaat in 2018.
- Werkpakket 3.1: Analyse van consumentengedrag bij inzameling/herwinning van gebruikte verpakkingen. Producten: publicatie van een literatuuroverzicht en een analyse van feitelijk consumentengedrag aan de hand van contextuele en psychologische factoren. De eerste publicatie wordt in Q2 van 2016 verwacht, het eindresultaat in 2018.
- Werkpakket 3.2: Recycling efficiency en effectiviteit bij gemeenten. Producten: publicatie literatuuroverzicht over effectiviteit van inzameling- en verwerkingsmethoden en het opstellen

van een informatiemodel ter ondersteuning van de besluitvorming over inzamelsystemen door gemeenten. De eerste publicatie wordt in Q1 van 2016 verwacht, het eindresultaat in 2018.

- Werkpakket 4.1: Analyse sorteringprocessen kunststofketens. Product: publicatie over de invloed van design op de recycling van plastic verpakkingen aan de hand van de analyse van sorteringprocessen. De eerste publicatie wordt in Q1 van 2016 verwacht, het eindresultaat in 2018.
- Werkpakket 4.2: Herontwerp afval kunststofketens. Producten: publicatie over methoden voor sortering en verwerking van kunststofverpakkingen na gebruik en voorstellen voor optimalisatie. De eerste publicatie wordt in Q2 van 2016 verwacht, het eindresultaat in 2018.
- De onderzoeken worden uitgevoerd door vier assistenten in opleiding (Aio's), drie senior-onderzoekers en een onderzoeker.
- Sinds 2015 worden jaarlijks minimaal twee bijeenkomsten georganiseerd met alle deelnemende onderzoekers. Tijdens deze bijeenkomsten worden inzichten gedeeld en tussenresultaten besproken. Dit gebeurt om kruisbestuiving en kennisdeling te stimuleren.
- Daarnaast vindt ten minste één maal per jaar een symposium plaats waarbij de onderzoekers van gedachten wisselen met een breder publiek. De eerste bijeenkomst vond plaats in september 2015 waarbij de aanpak en eerste resultaten zijn besproken met circa 80 uiteenlopende stakeholders. In de tweede helft van 2016 wordt een vergelijkbare bijeenkomst gepland waarbij de onderzoekers de voortgang bespreken met een breed publiek én adviezen inwinnen over aanpak en uitvoering.

3.2 Nieuwe thema's voor het wetenschappelijk onderzoeksprogramma

In het wetenschappelijk onderzoeksprogramma is extra ruimte ingebouwd, onder andere met het oog op fundamentele vragen uit de brancheverduurzamingsplannen. Voor verder onderzoek in de periode tot en met 2018 worden een aantal thema's vertaald naar concrete onderzoeksvragen.

Aangedragen en voorliggende thema's zijn:

- Migratie/contaminatie en vergrijzing van het kunststof door het toepassen van rPET in PET-flessen. Hierbij worden antwoorden gezocht op de effecten op beide aspecten bij toenemende aandelen rPET en - daarna - op de vraag of er sprake is van een optimum vanuit milieukundig en economische invalshoek.
- Migratie/contaminatie door het toepassen van oud papier en karton in de voedingsmiddelenindustrie. Hierbij zijn de vragen of, en zo ja hoe, vervuiling door inkt en minerale oliën kan worden teruggedrongen door betere recyclingprocessen én of betere barrières zijn te ontwikkelen die migratie tegengaan, terwijl recycling tegelijkertijd mogelijk blijft.
- Verkenning ontwikkelingen in de e-commerce sector. Hier gaat het om een verkenning aan de hand van een aantal scenario's waarbij belangrijke ontwikkelingen als 3D-printing qua impact worden vertaald naar e-commerce activiteiten en om onderzoek naar de beleving van e-commerce door consumenten.
- Business modellen op systeemniveau (de gehele verpakkingketen). Hier gaat om een beter inzicht in de vraag waarom bepaalde ketens wel en andere niet sluitend zijn en om de analyse van (de werking van) mogelijke interventies om ketens wel sluitend te krijgen.
- Interactie tussen productverliezen en verpakkingen. Hierbij gaat het om het krijgen van meer grip op de invloed van verpakkingen op voedselverspilling, door de milieudruk beter in kaart te brengen én om dit aspect ook bij design for recycling mee te kunnen nemen.

Mijlpalen

- Deze thema's moeten in Q1 van 2016 worden geprioriteerd en voorover passend binnen het budget goedgekeurd door de Theme Counsel.

3.3 Toegepast onderzoek

Naast het wetenschappelijk onderzoeksprogramma, is het vergaren en verspreiden van praktische kennis van grote waarde voor ketenpartners.

Mijlpalen

- In de periode 2015 tot en met 2018 worden minimaal vier projecten uitgevoerd in samenwerking met hogescholen die leiden tot relevante kennis voor stakeholders in de product-verpakkingsketen. Het startpunt zijn de kennisvragen die in de praktijk naar voren komen via de brancheverduurzamingsplannen.
- Voor 2016 zijn onderzoeken gepland over de reductie van loze ruimte bij online aankopen en/of over de beste (duurzame) vulmaterialen bij het gebruik van omverpakkingen. Hier wordt gedurende 2016 aan gewerkt.

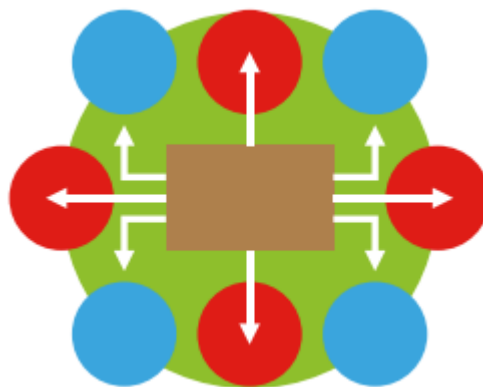
4 Projecten

Het KIDV voert projecten uit die tot doel hebben de verduurzaming van de product-verpakkingsketen te verbeteren en daarnaast praktisch toepasbare kennis te genereren die in Nederland breder bruikbaar is. Het KIDV kan hiervoor verschillende rollen hebben, zoals die van een begeleider, een trekker of die van een kennisleverancier.

Inmiddels zijn de belangrijkste projecten uit de raamovereenkomst afgerond. Voor 2016 ligt de focus voor wat betreft de projecten op:

- koploperprojecten die voortkomen uit de brancheverduurzamingsplannen;
- projecten over de kunststofketen die voortkomen uit vragen van de raamovereenkomstpartijen;
- daarnaast voert het KIDV een project uit om gemeenten te faciliteren met communicatiemiddelen om hun inwoners te informeren over wat er met gescheiden afval gebeurt.

In de aanloop naar de evaluatie van de raamovereenkomst in 2017, is het mogelijk dat er verzoeken komen vanuit de raamovereenkomstpartijen aan het KIDV. Om die reden houdt het KIDV ook in 2016 rekening met het uitvoeren van één of meerdere projecten die voortkomen uit een actueel thema van de raamovereenkomst op verzoek van raamovereenkomstpartijen, zoals het KIDV ook eerder deed voor de milieueffectanalyse naar de raamovereenkomst.

4.1 Koploper projecten uit de brancheverduurzamingsplannen

Projecten met koplopers- bedrijven en branches die op vooruitstrevende wijze invulling geven aan de hoogst haalbare doelen in de brancheverduurzamingsplannen, zullen in 2016 worden gerealiseerd al dan niet in samenwerking met ketenpartners en materiaalorganisaties. Deze projecten zijn erop gericht om via pilots en ketensamenwerking de beste praktijken op het gebied van duurzaam verpakken te ontwikkelen.

Het KIDV zal in deze projecten diverse rollen vervullen afhankelijk van de oorsprong van het project. In enkele gevallen zal het KIDV de voornaamste trekker zijn, in andere gevallen zal het KIDV in een project alleen kennis leveren en/of kennis delen.

Mijlpalen

- In 2016 begeleidt het KIDV één tot twee koploper projecten die aansluiten bij de brancheverduurzamingsplannen.

4.2 Ketenproject – Kunststof

De inzameling en recycling van kunststofverpakkingsafval van huishoudens is de afgelopen jaren sterk gestegen: van 16 kton in 2009 tot 129 kton in 2014. Het recyclepercentage van 50 procent ligt ook boven de afgesproken doelstelling van 44 procent in de raamovereenkomst. Deze stijging zet zich naar verwachting in de komende jaren verder door. Deze groei leidt tot nieuwe uitdagingen in de kunststofketen:

- De huidige financiële en niet-financiële prikkels werken niet optimaal in de kunststofketen, met als gevolg hoge uitgaven. Het financieel sluiten van de keten is nog ver weg.
- De kwaliteit van het recycalaat wordt beïnvloed door verschillende factoren over de kunststofketen, van wijze van inzameling en sortering tot de recycleprocessen en de eisen die worden gesteld aan de inzet van de secundaire materialen aan de productiekant. Bij en tussen de verschillende schakels van deze keten is optimalisatie mogelijk.
- De markt voor kunststof recycalaat ontwikkelt zich, maar is nog niet voldoende volwassen. Dit leidt vooralsnog tot relatief lage of zelfs negatieve prijzen voor de afzet van het gerecycled materiaal.
- De kwaliteitseisen die worden gehanteerd voor het kunststofverpakkingsafval sluiten niet meer volledig aan bij de samenstelling van de kunststofafvalstroom en de huidige technische mogelijkheden voor zowel sortering als voor recycling. Het verbreden van de kwaliteitseisen maakt innovatie mogelijk voor gemeenten, sorteerders en recyclers.

Hieruit heeft het KIDV de volgende projecten geformuleerd:

- **Financiële en niet-financiële prikkels in de kunststofketen.** Om te zorgen dat verdere stappen kunnen worden gezet naar de circulaire economie voor verpakkingen voert het KIDV in 2016 onderzoek uit naar de werking van deze prikkels en de (on)gewenste gevolgen daarvan. Ook wordt de geldende regelgeving geanalyseerd. Uit deze analyse volgen aanbevelingen. Het onderzoek gaat in eerste instantie in op de kunststofketen. Mogelijk volgen later ook de andere materiaalstromen.
- **Evaluatie kwaliteit van recycelen kunststofverpakkingsafval.** Medio 2017 zal de brede evaluatie van de raamovereenkomst zijn afgerond, zodat voor de tweede helft van de looptijd van de raamovereenkomst (2018-2022) eventuele aanpassingen van de afspraken kunnen worden gemaakt. Onderdeel van de totale evaluatie is een evaluatie van de kwaliteit van recycelen van het kunststofverpakkingsafval. Deze evaluatie heeft een brede scope en betreft alle factoren die van invloed zijn op de kwaliteit van kunststof recycling. Aan het KIDV is het verzoek gedaan om in 2016 een onderzoeksvoorstel voor deze evaluatie op te stellen in samenwerking met de raamovereenkomstpartijen.
- **Ontwikkeling markt voor recycalaat.** Dit onderwerp kan onder andere onderdeel zijn van koploperprojecten of vragen/projecten vanuit de brancheverduurzamingsplannen en materiaalorganisatie. Het nu lopende onderzoeksproject naar inzet rPET kan hier ook input voor zijn, net zoals innovatietrajecten waarbij feedstockrecycling een rol speelt.

- **Toevoegen van kwaliteitseisen kunststofverpakkingsafval.** Het voorstel voor het toevoegen van kwaliteitseisen voor een viertal stromen kunststofverpakkingsafval is goedgekeurd door de begeleidingscommissie van de raamovereenkomst. Het KIDV is verzocht deze kwaliteitseisen te ontwikkelen en partijen te ondersteunen in de implementatie hiervan. Het KIDV pakt dit in 2016 verder op.

Mijlpalen

- Het ketenproject kunststof zal worden uitgevoerd door het KIDV, waarbij een expert-groep en een klankbordgroep worden samengesteld. In het eerste kwartaal van 2016 wordt een plan van aanpak opgesteld voor dit project, waarin ook de volgorde van uitvoering bepaald wordt.

4.3 Gemeenten – communicatie

In 2015 heeft het KIDV een verkenning uitgevoerd onder Nederlandse gemeenten naar de behoefte aan een kennispijler over verpakkingen en afval. Hieruit kwam naar voren dat gemeenten behoeften hebben aan communicatieve ondersteuning over deze onderwerpen. In 2016 start het KIDV een project waarin communicatiemiddelen worden ontwikkeld, waarmee gemeenten hun inwoners kunnen informeren over wat er met gescheiden afval gebeurt en hoe dit terugkomt in nieuwe materialen en producten. Daarnaast wordt er in samenwerking met de NVRD, VNG, VANG, het Learning Center Kunststofverpakkingsafval en Nedvang gekeken hoe de kennispijler verdere invulling kan krijgen.

Mijlpalen

- In Q1 stelt het KIDV een plan van aanpak op voor dit project. Dit gebeurt op basis van een nadere detaillering van de communicatieve behoefte door gesprekken met betrokken stakeholders, uitgevoerd in Q4 2015.
- Na besluitvorming door het KIDV-bestuur wordt het project uiterlijk in Q2 gestart en in Q4 afgerond.

4.4 Vraag gestuurde projecten – uit Raamovereenkomst of actualiteit

In de aanloop naar de evaluatie van de raamovereenkomst in 2017, is het mogelijk dat er verzoeken komen vanuit de raamovereenkomstpartijen aan het KIDV. Om die reden houdt het KIDV ook in 2016 rekening met het uitvoeren van één of meerdere projecten die voortkomen uit een actueel thema van de raamovereenkomst op verzoek van raamovereenkomstpartijen, zoals het KIDV ook eerder deed voor de milieueffectanalyse, het toevoegen van kwaliteitseisen voor kunststofverpakkingsafval en geven van een advies over het monitoren van de pilots nieuwe beloningssystemen voor blikjes en kleine flesjes. Ook in 2016 sluit het KIDV aan bij lopende projecten van partners die passen bij de visie en missie van het KIDV, zoals duurzaam inkopen, ketenaanpak en programma VANG-huishoudelijk afval. Daarnaast lopen er een aantal projecten die zijn gestart als gevolg van eerdere verzoeken nog door.

Mijlpalen

- In 2016 houdt het KIDV rekening met het uitvoeren van één of meerdere projecten die voortkomen uit een actueel thema van de raamovereenkomst op verzoek van raamovereenkomstpartijen ten behoeve van de evaluatie van de raamovereenkomst in 2017,

zoals het KIDV ook eerder deed voor de milieueffectanalyse, de pilot drankkartons en het geven van een advies over het monitoren van de pilots nieuwe beloningssystemen voor blikjes en kleine flesjes.

- Afronden project End of life fase van biobased- en/of biologisch afbreekbare verpakkingsmaterialen in Q1 van 2016.
- Afronden project 'Inzameling en recycling van verpakkingsafval een internationale vergelijking' in Q1 van 2016. Dit wordt door Natuur en Milieu wordt uitgevoerd in opdracht van en in samenwerking met het KIDV.
- Gedurende 2016 inventariseert het KIDV welke behoefte er bestaat voor verder onderzoek in relatie tot de raamovereenkomst.
- Gedurende 2016 sluit het KIDV aan bij lopende projecten van partners die passen bij de visie en missie van het KIDV, zoals duurzaam inkopen, ketenaanpak en programma VANG-huishoudelijk afval.

5 Kennisdeling & Communicatie

5.1 Kennisdeling

Door kennisdeling met betrokken ketenpartners bevordert het KIDV dat deze partijen stappen kunnen nemen in de verduurzaming van de productverpakkingsketen. De activiteiten sluiten aan bij de projecten van het KIDV zoals de brancheverduurzamingsplannen en het wetenschappelijk onderzoeksprogramma en andere relevante onderwerpen voor de verduurzaming van verpakkingen.

Kennisbank

In 2016 werkt het KIDV aan kennisdeling over duurzaam verpakken via de eigen website.

Mijlpalen

- Gedurende 2016 wordt de bibliotheek op de website continu aangevuld met relevante publicaties en artikelen over het onderwerp duurzaam verpakken.
- Instrumenten, zoals de Weggooiwijzer, en factsheets op de website van het KIDV worden continu aangevuld met nieuwe instrumenten en factsheets. Zoals:
 - Een handreiking ontwerpen voor hergebruik waarbij rekening gehouden wordt met de internationale situatie van afvalinzameling.
 - Een overzicht van trends en ontwikkelingen ten aanzien van de mogelijkheden van verduurzaming van verpakkingen en verpakkingsmaterialen en een bijbehorende database van verpakkings(materialen)leveranciers.
- Inspirerende voorbeelden in de kennisbank op de website van het KIDV worden continu aangevuld met nieuwe voorbeelden en quick wins.

Bijeenkomsten

In 2016 werkt het KIDV via bijeenkomsten met ketenpartijen aan kennisdeling.

Mijlpalen

- In 2016 organiseert het KIDV minimaal vier Verdiepingsbijeenkomsten per jaar, waaraan alle doelgroepen kosteloos kunnen deelnemen. Het KIDV maakt verslagen van deze bijeenkomsten en verspreidt deze breed onder haar relatienetwerk.
- In 2016 organiseert het KIDV minimaal vier bijeenkomsten waaraan specifieke doelgroepen kunnen deelnemen zoals rondetafelgesprekken.
- Het organiseren van een aantal bijeenkomsten in 2016, waar onderwerpen waar wetenschappelijk dispuut over is besproken worden, zodat er eenduidigheid ontstaat. Deze bijeenkomsten onderscheiden zich van de verdiepingsbijeenkomsten door het wetenschappelijk karakter.
- Op uitnodiging neemt het KIDV in 2016 actief deel aan bijeenkomsten van ketenpartijen. Bijvoorbeeld door het geven van presentaties en/of deelname aan discussies.

Opleidingen

Uit de brancheverduurzamingsplannen komt onder andere naar voren dat er gebrek aan kennis over het verduurzamen van verpakken is bij zowel professionals in het huidige werkveld als bij nieuwe toetreders op de markt. Het KIDV zal in 2016 een brede inventarisatie doen van de kennisbehoefte die er in het werkveld is. Het KIDV zal vervolgens, samen met bestaande opleidingsinstanties, inspelen op deze behoeften.

Mijlpalen

- Inventarisatie behoeften kennis in het werkveld in Q1 van 2016.
- Opstellen en uitvoeren plan van aanpak, in samenwerking met bestaande opleidingsinstanties Q2 – Q4 van 2016.

5.2 Communicatie aanpak 2016

In 2016 deelt het KIDV kennis via de eigen website, digitale nieuwsbrieven, het organiseren van publiciteit rond zijn projecten in (offline en online) landelijke, regionale en vakmedia en door bij te dragen aan publicaties van ketenpartners.

Mijlpalen

- Het KIDV maakt vier keer per jaar een nieuwsbrief voor zijn relaties.
- In 2016 deelt het KIDV kennis via nieuws- en persberichten en interviews rond afgeronde projecten. Dat gebeurt ook op basis van (interview)verzoeken van media naar aanleiding van de actualiteit op het gebied van duurzaam verpakken. Verder wordt actief naar publicitaire kansen gezocht om (het werk van) het KIDV onder de aandacht te brengen van professionals en publiek.
- Het KIDV verzorgt meerdere malen per jaar publicaties en bijdragen over haar projecten in nieuwsbrieven en andere uitingen van ketenpartijen.
- In 2016 zorgt het KIDV ervoor dat de kennisdeling nog meer aansluit bij de informatiebehoeften en het informatiezoekgedrag van de verschillende ketenpartijen.
 - In Q1 voert het KIDV een verkenning uit naar (eventueel) aanvullende informatiebehoeften en naar het zoekgedrag van de verschillende ketenpartijen.
 - In Q2 ontwikkelt het KIDV op basis daarvan eventuele aanvullende activiteiten en/of -middelen die aansluiten bij deze behoeften en optimaliseert waar nodig bestaande activiteiten en middelen om per doelgroep de relevante kennis actief aan te bieden. Daarbij wordt ook gekeken naar de meerwaarde om social media een groter aandeel te geven in de kennisdeling en wordt gekeken of de huidige vorm van de website aansluit bij de behoeften van ketenpartners.

5.3 Meldpunt Verpakkingen

In 2018 is het Meldpunt Verpakkingen de vraagbaak voor consumenten als het gaat om duurzaam verpakken. Consumenten weten het Meldpunt Verpakkingen goed te vinden als zij meldingen willen doen over verpakkingen die in hun ogen onvoldoende milieuvriendelijk zijn. Tevens kunnen zij suggesties en ideeën geven om de milieuvriendelijkheid van verpakkingen te vergroten. Het KIDV geeft (opvallende) vragen en meldingen van consumenten mee als input aan zowel branches bij het opstellen van hun brancheverduurzamingsplannen, als aan de toetsingscommissie die de hoogst haalbare doelen toetst. De vragen en meldingen worden door het KIDV ook benut voor het wetenschappelijk en praktisch onderzoek en voor de Verduurzamingsagenda.

De website van het meldpunt bevat een goed gevulde basis van veel gestelde vragen op het gebied van verpakkingen, milieu en duurzaamheid. Consumentenmeldingen over de verpakkingen van specifieke producten geeft het Meldpunt Verpakkingen door aan de bedrijven die deze producten op de markt brengen. Deze bedrijven geven een reactie op de meldingen. Het Meldpunt Verpakkingen en het KIDV bekijken deze reacties. Daarbij gaan ze na of de bedrijven onderbouwde reacties geven, ook op basis van de geldende regelgeving. Algemene vragen over de milieuvriendelijkheid van verpakkingen beantwoordt het Meldpunt Verpakkingen zelf. Als het gaat om ingewikkelde vragen die het Meldpunt Verpakkingen niet zelf kan beantwoorden, schakelt het meldpunt daarbij de hulp in van brancheorganisaties, materiaalorganisaties en/of wetenschappers.

Mijlpalen

Aantallen meldingen en vragen

- In 2016 worden er minimaal 250 consumentenmeldingen gepubliceerd op de website van het Meldpunt Verpakkingen. Daarbij is op minimaal 95% van deze meldingen een reactie door de bedrijven gegeven, die door het Meldpunt Verpakkingen is getoetst op basis van de essentiële eisen.
- In 2016 zijn minimaal 80 consumentenvragen beantwoord en gepubliceerd op de website van het Meldpunt Verpakkingen.

Actief benutten meldingen en vragen

- In 2016 geeft het KIDV alle meldingen en vragen die op het Meldpunt Verpakkingen worden gepubliceerd, opgedeeld per branche, mee als input aan branches zodat ook zij dit kunnen benutten bij het opstellen van brancheverduurzamingsplannen met hoogst haalbare doelen. Daarnaast worden de vragen en meldingen ook gebruikt bij het toetsen van de hoogst haalbare doelen in de brancheverduurzamingsplannen door de toetsingscommissie.
- In 2016 wordt gekeken hoe de meldingen en vragen bij het Meldpunt Verpakkingen nog breder kunnen worden benut bij andere projecten van het KIDV, zoals bijvoorbeeld bij het wetenschappelijk onderzoeksprogramma.
- Vanaf 2016 zal het Meldpunt Verpakkingen jaarlijks, bij het opstellen van de jaarrapportage, controleren welke toezeggingen tot aanpassen van een verpakking reeds zijn doorgevoerd en dit opnemen in de jaarrapportage van het Meldpunt Verpakkingen.

Bekendheid vergroten

- In 2016 wordt de communicatieaanpak ook gericht op bedrijven, gemeenten, afvalbedrijven en recyclers om het Meldpunt Verpakkingen ook via hun kanalen breder onder de aandacht van consumenten te brengen.
- In 2016 wordt gewerkt aan het vergroten van de bekendheid van het Meldpunt Verpakkingen bij consumenten via een online campagne, een kant en klare pagina in huis-aan-huisbladen en Facebook om potentiële gebruikers bekend te maken met het Meldpunt Verpakkingen.
- In 2016 worden publicitaire kansen in online en offline landelijke, regionale en vakmedia actief benut om het Meldpunt Verpakkingen breder onder de aandacht te brengen.
- In 2016 informeert het Meldpunt Verpakkingen de consument ook over duurzaamheid van verpakkingen met feiten en weetjes op de nieuwe pagina “Wist u dat”.
- Het Meldpunt Verpakkingen is supporter van het programma Duurzaam Doen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Bijlage 1 – Resultaten tot en met 2015

In de onderstaande figuur is weergegeven welke activiteiten het KIDV inmiddels heeft afgerond en hoe ver het KIDV is gevorderd met activiteiten zoals die zijn beschreven in de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013 - 2022.

Afgerond	Doorlopend
<p><i>Verduurzamingsagenda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2013-2014-2015 	<p><i>Verduurzamingsagenda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016
<p><i>Verduurzamingsplannen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2013: Methodiek en webtool brancheverduurzamingsplannen • 2014/2015: Toetsen ingediende brancheverduurzamingsplannen, inclusief hoogst haalbare doelen 	<p><i>Verduurzamingsplannen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Toetsen nieuwe brancheverduurzamingsplannen • Monitoren voortgang reeds ingediende brancheverduurzamingsplannen • Ondersteunen en faciliteren van format materiaalverduurzamingsplannen
<p><i>Wetenschappelijk onderzoeksprogramma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2015: Aanpak • 2015: Kennisdeling eerste resultaten 	<p><i>Wetenschappelijk onderzoeksprogramma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wetenschappelijk onderzoeksprogramma (4 jaar) • Praktisch onderzoeksprogramma met hogescholen
<p><i>Projecten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2013: Pilot inzameling drankenkartons & aanvullende analyse (2014) • 2013: Pilot “Mag het een tasje minder zijn?” • 2013: Advies basisdocument monitoring verpakkingen • 2014: Uitzonderingen PVC-lijst • 2014/2015: Materiaalstudie draagtassen • 2015: Begeleiding Milieueffectanalyse Raamovereenkomst Verpakkingen • 2015: Advies m.b.t. opzet monitoring pilot nieuwe beloningssystemen • 2015: Afwegingskader voor toevoegen nieuwe kwaliteitseisen kunststofverpakkingsafval 	<p><i>Projecten in 2016</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koploper projecten brancheverduurzamingsplannen • Financiële en niet-financiële prikkels in de kunststofketen • Evaluatie kwaliteit van recylen kunststofverpakkingsafval • Ontwikkeling markt voor recycalaat • Kwaliteitseisen kunststof verpakkingsafval • Gemeenten – communicatie • Q1: End-of-life biobased materialen • Q1: Inzameling en recycling van verpakkingsafval een internationale vergelijking
<p><i>Kennisdeling & Communicatie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oprichting Meldpunt Verpakkingen • Bijeenkomsten met gemeenten 	<p><i>Kennisdeling & Communicatie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kidv.nl en kennisbank • Factsheets en inspirerende voorbeelden • Quickscan winkelkanalen

• Toekomstbeeld Duurzaam Verpakken 2040 & beleidsopties• Verkenning systeeminnovaties• KIDV-congres 2014 en seminar 2015• Packaging Innovations Challenge 2014-2015	• Weggooiwijzer• Nieuwsbrieven• Verdiepingsbijeenkomsten• Bijdragen KIDV aan bijeenkomsten en congressen ketenpartners• Opleidingen• Externe communicatie KIDV• Meldpunt Verpakkingen• Packaging Innovations Challenge 2015-2016

Bijlage 2 – Werkwijze

Bij het opstellen van de *brancheverduurzamingsplannen* zijn de branches zelf aan zet. Zoals afgesproken in de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013 – 2022 en het bijbehorende Addendum heeft het KIDV de taak om de hoogst haalbare doelen te toetsen en vast te stellen. Voor het toetsen van de plannen heeft het KIDV een toetsingscommissie ingesteld, bestaande uit vier wetenschappers van vier verschillende universiteiten, die onder regie van het KIDV de toetsing uitvoert. De toetsingscommissie heeft de brancheverduurzamingsplannen en de hoogst haalbare doelen getoetst op kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing van de geformuleerde hoogst haalbare doelen. Op basis van haar gebundelde kennis en ervaring heeft de toetsingscommissie per getoetst plan aangegeven of de hoogst haalbare doelen ambitieus en realistisch zijn. In het toetsingsproces heeft de toetsingscommissie de branches gestimuleerd om de lat zo hoog mogelijk te leggen en te zorgen voor een goede onderbouwing van de hoogst haalbare doelen. De uitkomsten van de toetsing zijn door de commissie vastgelegd in een toetsingsdocument per (deel)brancheverduurzamingsplan. Na de toetsing door de toetsingscommissie heeft de Raad van Advies (RvA) van het KIDV haar advies over de brancheverduurzamingsplannen uitgebracht aan het KIDV-bestuur, waarbij gebruik is gemaakt van de toetsingsdocumenten. Op basis van de adviezen van de toetsingscommissie en de RvA heeft het KIDV-bestuur de brancheverduurzamingsplannen met de bijbehorende hoogst haalbare doelen vastgesteld.

Het *wetenschappelijk onderzoeksprogramma* is opgesteld in samenwerking met het Topinstituut Food and Nutrition (TiFN), waarbij het KIDV zeggenschap heeft over de te onderzoeken onderwerpen. De samenwerking tussen het KIDV en TiFN heeft als belangrijk voordeel dat meerdere kennisinstellingen en universiteiten zijn aangesloten. Op die manier worden de in Nederland beschikbare competenties optimaal benut en wordt innovatie gestimuleerd. Een uit wetenschappers samengestelde stuurgroep houdt toezicht op de uitwerking en uitvoering van het onderzoeksprogramma, onder voorzitterschap van het KIDV. De wetenschappelijke onafhankelijkheid wordt gewaarborgd doordat er bij van publicaties van (deel) onderzoeken standaard gebruik wordt gemaakt van een review door andere wetenschappers.

Projecten gericht op toegepast onderzoek worden indien mogelijk uitgevoerd door het KIDV zelf of door universiteiten en kennisinstellingen onder begeleiding van het KIDV. Bij de uitvoering van projecten stelt het KIDV een klankbordgroep en/of een externe commissie samen. Bij de samenstelling daarvan selecteert het KIDV op relevante kennis van de potentiële leden en de mogelijkheid tot het creëren van draagvlak voor de projecten. Per project wordt afhankelijk van het onderwerp bekeken welke deskundigen en vertegenwoordigers het beste kunnen deelnemen, bijvoorbeeld de overheid, het verpakkende bedrijfsleven, materiaal- en milieuorganisaties en inzamelaars en recyclers. De directeur is nauw betrokken bij het samenstellen van de klankbordgroep en commissie. Bij de uitvoering van het project hebben deze groepen deskundigen, naast het aanleveren van inzichten en expertise, een adviserende rol.

Bijlage 3 – Kwaliteitsbewaking

Het managementsysteem voldoet aan de eisen van de NEN-EN-ISO 9001:2008, zodat de werking van dit managementsysteem door onafhankelijke partijen kan worden geverifieerd en bevestigd.

Toepassingsgebied voor het managementsysteem is: “Projecten voor Rijksoverheid, gemeenten en het verpakkend bedrijfsleven in opdracht van het Bestuur in het kader van vraagstukken op het gebied van duurzaam verpakken en communicatie door middel van het Meldpunt Verpakkingen”.

Het managementsysteem stelt zeker dat alle gemaakte afspraken met het Bestuur of de stakeholders worden nagekomen. Een belangrijk aspect van het managementsysteem is dat op een systematische wijze continu wordt gestreefd naar verbeteringen op het gebied van kwaliteit.

Deze verbeteringen worden geïnitieerd naar aanleiding van evaluaties met het bestuur, de stakeholders, een goede interne overlegstructuur, periodieke interne audits en een jaarlijkse beoordeling van het managementsysteem waarbij rekening wordt gehouden met veranderingen in de wet- en regelgeving.

De directeur is verantwoordelijk voor de opzet en implementatie van het managementsysteem. Eenmaal per jaar formuleert de directeur een aantal doelstellingen, dat zich richt op de continuïteit, kwaliteit en stakeholdertevredenheid van de organisatie. Deze doelstellingen worden uitgewerkt, gepresenteerd opgevolgd en waar nodig bijgesteld. Daarnaast neemt de directeur alle mogelijke maatregelen om het beleid uit te voeren en ervoor te zorgen dat dit beleid door alle medewerkers wordt begrepen, onderschreven en uitgedragen. Iedere medewerker draagt de verantwoordelijkheid voor het nakomen van alle afspraken die zijn vastgelegd in het managementsysteem.

Mijlpalen 2016

Het KIDV monitort de voortgang van activiteiten op de volgende manier

- Monitoring voortgangsrapportage met alle activiteiten Verduurzamingsagenda (iedere maand)
- Uitvoeren jaarlijkse Audit (april 2016)
- Uitvoeren leveranciersaudit in 2016
- Directiebeoordeling (2016-Q2)

Financiële doelstellingen:

- Financiële voortgangsrapportage (4x per jaar)
- Opstellen begroting 2017 (2016-Q4)
- Accountantscontrole en Jaarrekening 2015 (2016-Q2)